

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2020. JÚLIUS

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

2020. július végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 44 030 fő álláskeresőt tartottak nyilván, 24,7%-kal (8,7 ezer fővel) többet, mint egy évvel korábban. Az emelkedés az egészségügyi járvány miatt hozott kényszerű gazdasági intézkedések hatásával áll összefüggésben. A havi növekedés üteme áprilisban volt kiugró, azt követően lassult, **júliusban** viszont mind országosan, mind a megyében **csökkent a regisztrált álláskeresők száma**. A csökkenés mértéke a megyében 1,3%-ot (563 főt) tett ki. A járvány munkanélküliséget növelő hatása a megyében mérsékeltebben jelentkezett, mint az ország fejlettebb térségeiben, amiben szerepe volt az átlagosnál kiterjedtebb közfoglalkoztatásnak is. Ezzel összefüggésben a megyében nyilvántartott álláskeresők számának országosból való részesedése az utóbbi hónapokban számottevően csökkent, július végén 12%-ot tett ki, jóval kevesebbet, mint egy éve (14,3%).

A hónap folyamán tíz járásban csökkent – köztük a miskolci járásban több mint 400, a cigándi és a gönci járásban 150-200 fővel –, hat járásban emelkedett – legfeljebb 180 fővel (kazincbarcikai járás) – az álláskeresők száma. Ezek az eltérések azonban továbbra is csak kisebb módosulást okoztak az álláskeresők számának megyén belüli eloszlásában. A július végi adatok szerint minden negyedik álláskereső a miskolci járásban élt (10,9 ezer fő, 24,8%), de közel ennyi a két másik nagyobb népességű járásban, az ózdi (4,8 ezer fő, 11%) és a kazincbarcikai (4,6 ezer fő, 10,4%) járásban nyilvántartottak együttes részaránya is.

A július végén nyilvántartott álláskeresők között 22,6 ezer férfi (51,4%) és 21,4 ezer nő (48,6%) szerepelt, az egy évvel korábbihoz képest a férfiak száma nagyobb arányban emelkedett, mint a nőké (+28,9%, illetve +20,5%).

Az előző hónaphoz képest az átlagosnál jobban csökkent az alacsony iskolai végzettségűek, a betanított munkát keresők, illetve a 25 évesnél idősebb álláskeresők száma, viszont az iskolai tanév végeztével emelkedett az álláskeresői céllal regisztrált fiatalok, valamint a főiskolát, egyetemet végzettek száma az álláskeresők között. Az álláskeresők egyik meghatározó csoportját az általános iskola legfeljebb nyolc osztályát végzett személyek alkotják, számuk július végén 20 ezer főt (arányuk 45,5%-ot) tett ki, közülük 3,4 ezren (7,7%) nyolc osztálynál kevesebbet végeztek. A járvány munkaerőpiaci hatásaként július végére a középfokú végzettséggel rendelkezők száma 22,3 ezerre nőtt (50,7%), a diplomásoké pedig 1,7 ezer közelébe (3,8%) emelkedett. A középfokú végzettséggel rendelkezők nagyobb csoportja szakmunkásképzőben vagy szakiskolában szerzett szakmai végzettséget (26%), a többiek szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi (egy részük technikumi) szakképesítéssel rendelkezett (15,5%), illetve gimnáziumban érettségizett (9,2%).

Az álláskeresők több mint fele korábbi munkaviszonya vagy szociális rászorultsága címén pénzügyi ellátásra, támogatásra volt jogosult. 2020. július végén 8,8 ezer fő (20%) álláskeresői ellátásban, 14,5 ezer fő (33%) pedig szociális jellegű foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. A hó végi zárónapon az álláskeresők 47%-a egyik jogcímen sem volt jogosult pénzügyi ellátásra.

A július végén nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 15,5% volt – 3,2 százalékponttal több, mint egy éve –, az országos mutató ennél mérsékeltebb ütemben 7,8%-ra emelkedett. Megyén belül hosszú évek óta a legalacsonyabb arány - júliusban 10% ill. 12% körüli – sok éve változatlanul a megyeszékhely térségében és a tiszaujvárosi járásban jellemző, de

hosszabb ideje a megyei átlag alatt vagy annak közelében alakul még több járásban is, pl. a sárospataki, a tokaji és a mezőkövesdi járásban.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2020. július végén a 16 járási hivatal nyilvántartásában összesen 4 523 fő pályakezdő szerepelt, arányuk 10,3%-ot tett ki a nyilvántartott álláskeresők között - továbbra is jóval többet, mint országosan (7,7%) -, országosból való részesedésük pedig az összlétszáménál magasabb, 16% volt.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a legnagyobb népességű járások tartották nyilván. Így a miskolci járási hivatal több mint 900, a kazincbarcikai több mint 500 főt, az ózdi, és a szerencsi járásban 430 – 450 fiatalot, de több (pl. encsi, edelényi) járásban is 280-350 fő közötti volt a számuk. A pályakezdő álláskeresők száma második hónapja növekvő a megyében, megfelelően a tanévzárast követő sokéves trendnek. Július végi létszámuk 6,6%-kal (279 fővel) haladta meg az előző havit, és 10,5%-kal (431 fővel) az egy évvel korábbi is. A megyei növekedés üteme feleannyi volt, mint országosan.

Július végén a középfokú végzettséggel jelentkező fiatalok száma jóval nagyobb volt, mint másoké, így ez a csoport alkotta a pályakezdő álláskeresők többségét, 54,5%-át. Köztük a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzetek részesedése július végén 15,7% volt, kevesebb, jóval kisebb, mint a középiskolai szakképzettséggel és/vagy érettségivel rendelkezőké (38,8%). Ez utóbbiak többsége szakközépiskolát, szakgimnáziumot, technikumot végzett (24,5%), kisebb csoportjuk gimnáziumban érettségizett (14,3%). A pályakezdők között is sok az alacsony iskolai végzettségű fiatal (42,8%), s köztük is vannak olyanok, akik a 8. osztály előtt abbahagyták a tanulást (270 fő, 5,9%). A pályakezdők között is kevés a diplomás álláskereső (117 fő, 2,6%).

A tartósan, egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma 2019 tavaszán indult lassú növekedésnek. Július végén 12,3 ezer fő minősült tartósan álláskeresőnek a megyében, 16,7%-kal (1,8 ezer fővel) több, mint egy éve. Arányuk (28%) magasabb, mint országosan (21,7%).

A megyében regisztrált álláskeresők között a legalább 50 éves korosztály (13,7 ezer fő) részesedése 31%-ot, a 25 év alatti fiatalok száma 7,6 ezer főt, arányuk 17,3%-ot tett ki. Az előbbi csoport létszáma 23,2%-kal (2,6 ezer fővel) haladta meg az egy évvel korábbi, a fiataloké ennél valamivel kisebb mértékben emelkedett (21,9%-kal, 1,4 ezer fővel).

Jelentős létszámot képviselnek az álláskeresők között azok, akik sem iskolarendszerű, sem OKJ-s tanfolyami képzés során nem szereztek szakképzettséget. A hónap végén 15,7 ezer személy volt ilyen értelemben szakképzetlen a megyei álláskeresők között, 2,2 ezer fővel (16,7%-kal) több, mint egy éve. Az álláskeresők összes létszámán belüli arányuk 35,7%, nagyobb, mint országosan (30,7%).

BELÉPÉSI FORGALOM

2020. július folyamán 5 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba megyénk járási hivatalai, az első alkalommal regisztráltak aránya 11,3%-ot (571 főt) tett ki, a túlnyomó többség már volt korábban is regisztrált álláskereső (4,5 ezer fő, 88,7%). A belépők havi létszáma 5%-kal (242 fővel) haladta meg az egy évvel korábbi. Az előző hónaphoz képest csökkent a beáramlás, de míg a pályakezdőként jelentkezők száma 23,3%-kal (108 fővel) emelkedett, addig a nem pályakezdőké 10,9%-kal (541 fővel) kevesebb volt. Ez utóbbiakat tekintve az előző hónaphoz képest csak a közigazgatás, az oktatás és az információ, kommunikáció területén működő foglalkoztatóktól kikerültek száma emelkedett kissé, minden egyéb területről kevesebben kérték nyilvántartásba vételüket.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

2020. július folyamán a megyei munkaadók összesen több mint 7,7 ezer fő foglalkoztatására alkalmas üres állást jelentettek be a járási hivatalokban. Ezek negyede (25,9%, 2 ezer) az elsődleges munkaerőpiacon, ennél némileg több (27,4%, 2,1 ezer) a közfoglalkoztatási programokban állt rendelkezésre, s csaknem minden második foglalkoztatási lehetőség – 46,7%, 3,6 ezer szezonális munkahely – a nappali tagozatos diákok néhány hetes, támogatott nyári foglalkoztatására adott lehetőséget a helyi önkormányzatoknál, a mezőgazdaságban, vagy a turizmus, vendéglátás területén.

A bejelentett összes üres állás 91%-a támogatással jött létre, 9%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 7 ezer fő közvetítését kérték a munkáltatók, közülük több mint 1,3 ezer álláskeresőt bértámogatással elsődleges munkaerőpiaci állás betöltéséhez kerestek, 2,1 ezer főre a

közfoglalkoztatásban, 3,6 ezer főre az országos diákmunka-programban volt igény. *Támogatás nélkül 667 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést a megyei elsődleges munkaerőpiac munkaadói.*

A diákmunkát nem számítva, a legtöbb új munkaerőigényt a miskolci járásban működő munkaadók jelezték (1,5 ezer állás, 37%), de viszonylag sok munkahelyre közvetíthettek még az edelényi (328 állás, 8,3%), valamint a szerencsi, a kazincbarcikai és az ózdi járásban is (járásonként 243-266 állás, 6,1-6,7%). Ez utóbbi térségekben többségében közfoglalkoztatási lehetőségeket jeleztek a munkáltatók. Az elsődleges munkaerőpiacról érkezett ajánlatok részesedése kiemelkedően nagy, közel 90% volt a mezőkövesdi, közel 80% a tokaji és a tiszaujvárosi járásban, és számottevő arányt képviseltek még a miskolci, továbbá a sátoraljaújhelyi, a sárospataki és a gönci járásban is (55-65%).

A havi elsődleges munkaerőpiaci kereslet (2 ezer állás) jelentős része a miskolci járásban állt rendelkezésre (43%), s volt még öt olyan járás is (pl. kazincbarcikai, tiszaujvárosi) ahol 110-130 főt kerestek a helyi vállalkozások. Rendszerint ezeknek az állásajánlatoknak a kétharmadához (járásonként 36-100%) támogatási kérelem is társult.

A nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás 21%-a feldolgozóipari, 20%-a kereskedelmi cégek munkaerőigénye volt, további, egyenként 10-13%-át építőipari, turizmussal-vendéglátással, valamint adminisztratív és szolgáltatási tevékenységgel foglalkozó vállalkozások jelentették be. Mind éves, mind havi összevetésben az építőipari ajánlatokban volt csökkenés, viszont az említett további területekről 100-300 fővel több igényt jeleztek a munkáltatók. Egyéb munkáltatóktól a korábbiakhoz hasonló kereslet mutatkozott a bejelentett munkaerőigények alapján.

Az elsődleges munkaerőpiaci állások felére szakképzetlen dolgozók felvételét tervezték a munkáltatók. A szakképzett álláskeresők iránti havi kereslet 951 állás (48%) betöltésére irányult, egy-egy szakirányban többnyire 1-3 főt kerestek a megyében. A hónap folyamán kiemelkedő volt a bolti eladók iránti kereslet (120 fő), s viszonylag sok (20-70) állás betöltéséhez kérték lakatosok, hegesztők, tehergépkocsi-vezetők, szakácsok, pincérek, pultosok, kőművesek, irodai adminisztrátorok, valamint villamosmérnöki diplomával rendelkezők közvetítését

A közfoglalkoztatás területére kért csaknem 2,1 ezer álláskeresőnek jellemzően segéd- vagy betanított munkát kínáltak a közfoglalkoztatók, alig 150 (7%) helyre vártak szakképzett álláskeresőt. Ezeknek az igényeknek a nagy többsége, ahogy eddig, gyakorlatilag négy-öt féle szaktudással rendelkező álláskeresőkre irányult: mezőgazdasági gépszerelői, munka- és termelészservező, irodai ügyviteli feladatokhoz értő, valamint különféle építési szakmákban, továbbá különféle karbantartó területen képzett munkavállalók alkalmazására.

CSOPORTOS LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSEK ALAKULÁSA

2020. júliusban egyetlen munkaadó sem jelentett be csoportos létszámcsökkentésre irányuló döntést a megyében. 2020 januárjától összesen 5 - a kereskedelem, fémmegmunkálás, villamos berendezés gyártása, vagyongazdálkodás, illetve számítógépes programozás területén működő - foglalkoztató döntött csoportos létszámcsökkentésről a megyében, melyek révén összesen 1251 munkavállaló állása kerül(t) megszüntetésre. Az állások többségét telephely bezárása miatt az ózdi, kisebb részét a miskolci járásban számolják fel.

MUNKAHELYVÉDELMI ÉS MUNKAHELYBŐVÍTŐ BÉRTÁMOGATÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉNEK ALAKULÁSA

Az új típusú koronavírus járvány okozta foglalkoztatási, szociális hátrányok mérséklése érdekében létrehozott, 2020. április, illetve május közepétől igényelhető támogatások közül július végéig a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása iránt 575 munkaadó 8 972 munkavállalóját érintően, a kutatás-fejlesztés-innovációs munkakörben foglalkoztatott magasan képzett szakemberek munkájának védelme érdekében 31 vállalkozás 883 főt érintően nyújtott be támogatási kérelmet a megyében. Az esetek többségében a támogatást 3 hónapos időtartamra állapították meg az érintettek számára. Az új munkahelyek létrehozása esetén igénybe vehető, 6 hónapon át biztosított bérköltség támogatásra a hónap végéig 1852 munkaadó nyújtott be kérelmet, ezek révén 3 640 álláskereső foglalkoztatását szolgáló új munkahelyek kialakítására kerülhet sor a megyében.

Miskolc, 2020. augusztus 31.